

Právní aspekty obchodního zastoupení v praxi

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Nikola Pavlíková**

Vedoucí práce: Mgr. Karel Severa

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nikola Pavlíková**
Osobní číslo: **E14000092**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Právní aspekty obchodního zastoupení v praxi**
Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Popis právní úpravy obchodního zastoupení.
2. Srovnání právní úpravy obchodního zastoupení v novém občanském zákoníku a obchodním zákoníku.
3. Rozbor jednotlivých případů obchodního zastoupení v praxi.
4. Návrh smlouvy o obchodním zastoupení.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby dokumentace**

Rozsah pracovní zprávy: **30 normostran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ŠTENGLOVÁ, Ivana. Obchodní zákoník: komentář. 13. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-354-7.

BEJČEK, Josef a Josef ŠILHÁN. Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-574-9.

BEJČEK, Josef, Karel ELIÁŠ a Přemysl RABAN. Kurs obchodního práva: obchodní závazky. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-337-0.

ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ. Občanský zákoník: komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-369-2.

HESSELINK, Martijn W. Commercial agency, franchise and distribution contracts (PEL CAFDC). Munchen: Sellier european law publishers, 2015. ISBN 978-3-86653-707-1.

Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz)

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Karel Severa

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Konzultant bakalářské práce:

Laura Morrone

farmaceutický reprezentant OMEGA PHARMA, a. s.

Datum zadání bakalářské práce: **30. října 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. května 2018**

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Karlovi Severovi za pomoc, užitečné rady a odborné vedení při zpracování této práce. Poděkování patří také konzultantce Lauře Morrone za cenné rady i pomoc.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou obchodního zastoupení, konkrétně pak smlouvou o obchodním zastoupení, a to jak z teoretického hlediska, tak i z hlediska praktického. Pro uvedení do problematiky bude nejdříve představen historický vývoj samotného obchodního zastoupení od jeho první podoby, kterou lze považovat za předchůdce dnešní podoby obchodního zastoupení, a smlouva o něm. Dále jeho vymezení, vývoj právní úpravy i srovnání smlouvy o obchodním zastoupení s některými dalšími smlouvami příkazního typu. Součástí teoretické části je také porovnání smlouvy o obchodním zastoupení podle předcházející úpravy s úpravou nynější, podle které je dnes obchodní zastoupení upraveno. V praktické části bude smlouva o obchodním zastoupení nejdříve ukázána a rozebrána na konkrétním příkladu smlouvy o obchodním zastoupení a v poslední části této práce je pak navržena její možná podoba aplikovaná na fiktivním příkladu.

Klíčová slova

Obchodní zastoupení, obchodní zástupce, smlouva, smlouva o obchodním zastoupení, výhradní obchodní zastoupení, nevýhradní obchodní zastoupení, provize.

Annotation

Legal aspects of dealership in practice

This bachelor thesis deals with issues of dealership namely the contract of business representation both from theoretical point of view, as well as, the practical point of view. This thesis covers historical development of dealership itself, first, it is introduced from its first appearance which can be considered as the forerunner of today's form of dealership and a contract about it. Furthermore, its definition, the development of legal regulations and the comparison of the contract of business representation with some other contracts of mandate. Part of the theoretical part is also a comparison of the contract of business representation according to the previous regulation with the current regulation, according to which dealership is now regulated. In the practical part, first, the contract of business representation is shown and discussed on a specific example of the contract of business representation and the last part of this thesis is a draft of the contract of business representation.

Key words

Dealership, a sales representative, a contract, a contract of business representation, exclusive sales representation, non-exclusive sales representation, a commission.

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	10
Úvod.....	11
1 Vznik obchodního zastoupení.....	13
2 Charakteristika smlouvy o obchodním zastoupení.....	17
2.1 Smlouva.....	17
2.2 Smlouva o obchodním zastoupení.....	17
2.3 Smluvní strany.....	19
2.4 Podstata zastoupení.....	20
2.5 Srovnání s jinými smlouvami příkazního typu.....	20
2.6 Charakteristické znaky.....	21
2.7 Prodloužení smlouvy.....	21
3 Srovnání obchodního zastoupení podle obchodního zákoníku a nového občanského zákoníku.....	22
3.1 Základní ustanovení.....	22
3.2 Rozhodné území.....	22
3.3 Výhradní a nevýhradní obchodní zastoupení.....	23
3.4 Práva a povinnosti obchodního zástupce.....	24
3.5 Povinnosti zastoupeného.....	26
3.6 Provize.....	27
3.7 Náklady.....	28
3.8 Zánik obchodního zastoupení.....	29
3.9 Výpovědní lhůta.....	29
3.10 Odškodnění.....	30
3.11 Konkurenční doložka.....	32
4 Rozbor jednotlivých případů obchodního zastoupení v praxi.....	33

4.1	O společnosti Omega Pharma, a. s.....	33
4.2	Smlouva o obchodním zastoupení mezi Omega Pharma, a. s. a Laurou Morrone	34
4.2.1	Předmět smlouvy.....	34
4.2.2	Povinnosti obchodního zástupce	34
4.2.3	Práva obchodního zástupce	35
4.2.4	Povinnosti zastoupeného.....	35
4.2.5	Závěrečná ustanovení.....	36
4.3	Shrnutí smlouvy	36
5	Návrh smlouvy o obchodním zastoupení.....	37
5.1	Předmět smlouvy.....	37
5.2	Provize	37
5.3	Povinnosti obchodního zástupce.....	38
5.4	Povinnosti zastoupeného	38
5.5	Rozhodné území.....	39
5.6	Výhradní obchodní zastoupení.....	39
5.7	Konkurenční doložka.....	39
5.8	Trvání smlouvy	39
5.9	Závěrečná ustanovení.....	40
	Závěr.....	41
	Seznam použité literatury.....	43
	Seznam příloh.....	45

Seznam použitých zkratek

ObchZ obchodní zákoník, zákon č. 513/1991 Sb.

NOZ nový občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb.

Úvod

Obchodní zastoupení je s účinností od 1. 1. 2014 nově součástí nového občanského zákoníku, kde je upraveno podle § 2 483 – § 2 520. Jedná se o činnost, která je vykonávána soustavně a trvale a kterou podle nového občanského zákoníku vykonává pouze podnikatel, který musí splňovat stav nezávislosti. Pokud obchodní zástupce tyto podmínky nesplňuje, tuto činnost pak nemůže vykonávat. Smlouva o obchodním zastoupení musí mít vždy písemnou podobu a uzavírá se jako smlouva mezi dvěma subjekty, kde se jeden subjekt, kterým je obchodní zástupce, zavazuje, že bude za úplatu pro druhého, tím je pak zastoupený, vykonávat činnost, která následně směřuje k uzavírání určitého typu smluv. Tento vztah se vyznačuje hlavně tím, že je mezi oběma stranami soustavný a dlouhodobý. Hlavním důvodem, kvůli kterému podnikatelé využívají právě tohoto smluvního typu, je zpravidla jejich potřeba získávat stále nové zákazníky a uzavírat s nimi obchody a využívat příležitosti na trhu, na kterém se tito podnikatelé účastní konkurenčních bojů. Obchodní zástupce pak vystupuje na pozici zprostředkovatele, který pro zastoupeného tyto příležitosti obstarává, což je hlavní náplň jeho činnosti. Obchodní zástupce by měl disponovat důkladnou znalostí trhu, aby mohl zastoupenému umožnit realizovat svou činnost stále efektivněji a se stále narůstajícím ziskem. Za tyto služby pak obchodnímu zástupci náleží odměna ve formě provize, kterou mu zastoupený vyplácí za kvalitní zprostředkování obchodů, na kterých se podílel, pokud jsou tyto obchody zákazníkem uhrazeny.

Součástí této bakalářské práce je představit obchodní zastoupení od jeho počátku vzniku až po jeho nejnovější úpravu, srovnat smlouvu o obchodním zastoupení podle nejnovější úpravy s úpravou předcházející a rozebrat konkrétní smlouvu o obchodním zastoupení. Cílem práce je na základě rozboru smlouvy o obchodním zastoupení a nastudovaných informací týkajících se této problematiky navrhnout možnou podobu této smlouvy.

K dosažení stanovených cílů byla provedena rešerše literatury týkající se dané problematiky. Stěžejní literární zdroje tvoří zákon č. 513/1992 Sb., obchodního zákoníku a zákon č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku. Dalšími použitými literárními zdroji jsou BEJČEK, Josef, Karel ELIÁŠ a Přemysl RABAN. Kurz obchodního práva: obchodní

závazky. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-337-0, BEJČEK, Josef a Josef ŠILHÁN. Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-574-9, ELIÁŠ, Karel. Obchodní zákoník: [Text s předmlouvou]: Texty zákonů převzaty ze souboru Českých zákonů. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C. H. Beck/SEVT, 1995. ISBN 80-7179-019-2, ŠTEGLOVÁ, Ivana. Obchodní zákoník: komentář. 13. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-354-7, ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ. Občanský zákoník: komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-369-2.

Práce je rozdělena do pěti hlavních částí, z nichž 3 se zaměřují na teoretické představení smlouvy o obchodním zastoupení a zbývající 2 jsou praktickou ukázkou této smlouvy.

1 Vznik obchodního zastoupení

O předchůdcích dnešních obchodních zástupců je z právního hlediska možné hovořit již od roku 1833, kdy 16. dubna dle dekretu dvorské kanceláře veřejní agenti nahradili agenty dvorské. Dle tohoto dekretu, kde byly stanoveny podmínky pro veřejné agenty, mohli tito agenti nabízet své služby pro všechna jednání, která mohli i vést, a to v případě, že stávajícími zákony nebylo toto právo vyhrazeno jiným osobám. Dále také mohli zřizovat jednatelské a informační kanceláře, za což také mohli od stran dle dohody vybírat poplatky. Brzy se však objevily první nejasnosti, jelikož z tohoto dekretu nebylo jasné, zda se vztahuje také na soukromé agenty.

Proto byl již 5. února roku 1847 vydán dvorskou kanceláří další dekret, který stanovil, že oprávnění, která se vztahují na veřejné agenty, také nevylučují, aby i další osoby, které chtějí tuto činnost provozovat v rámci soukromého života, nabízely svoje služby k obstarávání speciálních jednání a výkonů a to v oborech pozemního hospodářství, technického průmyslu, účetnictví, obchodu či ke zprostředkování hudebních a divadelních podniků. Tento dekret měl tedy již některé základní rysy dnešní smlouvy o obchodním zastoupení. Bylo v něm však také několikrát zmíněno, že se nad soukromými agenty musí držet přísný dozor. V případě důvodných pochybností jim pak měla být jejich koncese odňata. Za zmínku také stojí císařský patent z 20. prosince 1859 č. 227 ř. z., podle kterého se vydává živnostenský řád a dle kterého bylo provozování a zprostředkování služeb a míst koncesovanou živností.

Vývoj dnešní podoby smlouvy o obchodním zastoupení také do jisté míry ovlivnil zákon z roku 1863 ř. z., který byl upraven v obecném zákoníku obchodním. V tomto zákoně byla stanovena povinnost, která se vztahovala na tzv. obchodní dohodce neboli senzály, kteří byli také pod neustálým dohledem. Ti se tak stali zprostředkovateli, kteří byli úředně ustanoveni pro to, aby vedli obchodní jednání. Dále jsou zde také ustanovení, dle kterých jsou jasně vymezeny jak povinnosti, které náleží těmto dohodcům, tak také jejich nároky. Podrobná úprava těchto obchodních dohodců (sensálů) je obsažena v textových člancích 66-84c výše zmíněného všeobecného obchodního zákoníku. Je ovšem nutné zmínit, že tímto zákoníkem nebyli upraveni dohodci soukromého charakteru. (Pelikánová, 1999)

Další důležitou etapou je pak vznik samostatné Československé republiky. V oblasti obchodního práva nicméně nenastaly žádné změny, což dokazuje zákon č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, kde byla potvrzena kontinuita českého právního řádu s právním řádem Rakouska-Uherska. Tento zákon tedy převzal zákon č. 1/1863 Sb., již zmíněného obecného zákoníku obchodního, podle kterého bylo upraveno postavení obchodního dohodce veřejného. Když byl pak 19. srpna roku 1925 schválen zákon č. 203, došlo tak k prohlášení některých oborů, které spadaly do soukromého zprostředkování, za živnosti koncesované. Toto prohlášení se tedy týkalo po živnostensku vykonávané zprostředkování koupě, prodeje, směny realit i práv, které se k nim vztahovaly, dále také prodeje a směny podniků obchodních i výrobních, osobního a hypotekárního úvěru, pachtovních a nájemných poměrů. (Pelikánová, 1999)

Roku 1930 byla v důsledku připravované unifikace jednotného občanského zákoníku ustavena komise, avšak tuto událost přerušily události jiné – okupace a válečná situace. Ovšem ani poválečný stav nepřinesl žádné změny ani oživení v oblasti obchodního práva. Obchodněprávní instituty se pak částečně staly součástí unifikovaného občanského zákoníku (zákon č. 141/1950 Sb.), který zrušil dosavadní rakouský Obecný obchodní zákoník z roku 1863, kde byly tyto instituty také deformovány. (Eliáš, 1995)

V tomto občanském zákoníku byla také nově upravena smlouva příkazní (§ 434 – § 442) a smlouva zprostředkovatelská (§ 485 – § 488). Ovšem smlouva o obchodním zastoupení zde ještě pořád nebyla upravena jako samostatný smluvní typ. (Schelleová, 1993)

Na počátku 60. let 20. století došlo k umělému rozdělení právní úpravy majetkových vztahů do tří základních kodexů, které na sobě v zásadě nebyly závislé. Jednalo se o občanský zákoník, hospodářský zákoník a zákoník mezinárodního obchodu. Občanský zákoník se zabýval v majetkové oblasti právními vztahy občanů navzájem a také vztahy občanů a tzv. socialistických organizací, to však platilo pouze, jednalo-li se o uspokojování osobních potřeb občanů. Nebyl tedy ani zčásti přizpůsoben k možnosti řídit podle něho také vztahy podnikatelské a obchodní. Hospodářský zákoník popíral jako projev i nástroj direktivního řízení soukromé podnikání a vztahy reálné tržní. Upravoval především vztahy, které se týkaly socialistických organizací. Jeho hlavním cílem bylo v první řadě udržet

státní kontrolu nad hospodařením a právními vztahy podniků. Smluvním typem byla pouze smlouva o obstarávání záležitostí. (Bejček, 1993)

V oblasti obchodního zastoupení však byla nejvýznamnější právě třetí část ze zmíněných kodexů, kterou byl zákoník mezinárodního obchodu, konkrétně pak zákon č. 101/1963. Ten v sobě mimo jiné zachycoval i prvky tržní ekonomiky, principy rovnosti a další zásady, které byly velice zásadní pro demokratickou společnost. Přijetí tohoto zákoníku bylo nezbytné především v zájmu rozvoje mezinárodní hospodářské spolupráce. Bez předpisů pro vztahy s cizím prvkem, které musely být legislativně i technicky vysoce kvalitní a které by byly založeny na klasických principech soukromého práva, by český právní řád odrazoval od jakékoliv mezinárodní hospodářské spolupráce zahraniční partnery. Zákoník mezinárodního obchodu byl však také zákoníkem, ve kterém byla mimo smlouvu o zprostředkování, která byla upravena dle § 600 – § 606, upravena také právě smlouva o obchodním zastoupení a to dle § 607 – § 626. Tyto tři základní kodexy, které upravovaly právní úpravu majetkových vztahů, existovaly v našem právním řádu až do 1. ledna roku 1992. V tomto období byl zrušen zákon č. 101/1963 Sb., který byl nahrazen zákonem č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníkem (dále jen ObchZ). (Bejček, 1993)

Do tohoto nově vzniklého zákoníku byla zařazena také původní úprava smluvního typu obchodního zastoupení, která vycházela z předešlého zákoníku mezinárodního obchodu. (Pelikánová, 1999)

Nezbytné je také zmínit, že v období, kdy se sestavoval nový občanský zákoník, existovala již několik let Směrnice Evropské komise č. 86/653/EHS z 18. prosince 1986, která upravovala nezávislé obchodní zástupce. Jejím cílem bylo zejména zvýšit ochranu obchodních zástupců a to s přihlédnutím k ponechání rovnosti postavení mezi smluvními stranami. Ochranných prvků v evropské směrnici bylo podstatně více než ve výše zmíněném zákoníku mezinárodního obchodu. Díky harmonizaci této směrnice a českého právního řádu pak došlo ke sjednocení požadavků, které byly vymezeny v původní právní úpravě smlouvy o obchodním zastoupení, a ke zvýšení ochrany obchodního zástupce. (Pelikánová, 1999)

Až do nedávné doby byla smlouva o obchodním zastoupení upravena podle § 652 – § 672 ObchZ. Tato úprava setrvala až do nedávné doby. Avšak nevyhnula se menším úpravám, jako bylo například zrušení § 671 ObchZ.

Další změnou, která se týkala smlouvy o obchodním zastoupení, bylo přesunutí této úpravy z ObchZ do nového občanského zákoníku (dále NOZ). Nynější úprava smlouvy o obchodním zastoupení je součástí zákona 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku, který nabyl účinnosti 1. ledna 2014. Upravena je podle § 2 483 – § 2 520. Tato nová úprava obchodního zastoupení stále vychází z původní úpravy v ObchZ, kterou se téměř doslovně inspiroje, a již dříve byla zharmonizována s legislativou Evropské unie, odráží se tedy i v evropské úpravě podle směrnice 86/653/ES. (Bejček, 2015); (Marek, 2014)

Důvodem přesunutí obchodního zastoupení do občanského zákoníku bylo zejména to, že má občanský zákoník zahrnout úplný katalog smluvních typů. V NOZ se tedy, co se týče úpravy obchodního zastoupení, neobjevily žádné převratné změny, ale pouze upřesnění či zestručnění. (Švestka, 2014)

Podle § 3 208 NOZ se smlouvy o obchodním zastoupení, které byly uzavřeny v době platnosti obchodního zákoníku, řídí dosavadními právními předpisy, podle kterých byly uzavřeny. Je však možné po ujednání obou stran stanovit, že se dané smlouvy budou řídit dle nových předpisů, které jsou upraveny v NOZ.

2 Charakteristika smlouvy o obchodním zastoupení

Druhá kapitola této práce se zabývá představením smlouvy o obchodním zastoupení, jsou zde představeny její náležitosti, charakteristické znaky i srovnání s jinými smlouvami příkazního typu.

2.1 Smlouva

Obecná ustanovení smlouvy jsou v NOZ upraveny podle § 1724 – § 1730. Obsahovým vymezením smlouvy se zabývá právě NOZ, i když neposkytuje úplné, vědecké definice, neboť původní občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb.) toto vymezení neupravuje. Důvodem bylo především to, že těmito základními pojmy se zabývá obzvláště doktrína a judikatura. (Švestka, 2014)

Jde o právní jednání, které se týká alespoň dvou stran. Prostřednictvím smlouvy strany projevují vůli k tomu, aby mezi sebou vytvořily závazek vůči jedné či více zúčastněným osobám a řídily se podle obsahu dané smlouvy. Smlouva je považována za uzavřenou v případě, že obě strany ujednaly tento obsah, který si v mezích právního řádu mohou ujednat a určit svobodně samy. (Eliáš, 2017); (Paldura, 2014)

2.2 Smlouva o obchodním zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení se řadí mezi smlouvy příkazního typu, mezi které patří také smlouva o zprostředkování či komisionářská smlouva. Na základě smluv, jako je například smlouva o obchodním zastoupení, lze jednat o soustavném zprostředkovávání určitého typu obchodů jako samostatné podnikatelské činnosti. Obchodní zastoupení je činnost soustavná, která je vykovávána trvale, a jde také o trvalé podnikatelské spojení s daným podnikatelem.

Smlouva o obchodním zastoupení musí mít vždy písemnou formu. Může být sjednána na dobu určitou a to buď tím způsobem, že to smlouva přímo uvádí, anebo tím, že se o době trvání ve smlouvě neuvádí nic. (Štegllová, 2010)

Smlouvou o obchodním zastoupení je pak jako nezávislý podnikatel každý obchodní zástupce zavázán vykonávat činnost pro svého zastoupeného, která obsahuje vyjednávání a uzavírání obchodů jménem zastoupeného za úplatu na jeho účet a to dlouhodobě. (Švestka, 2014)

Dle nového občanského zákoníku je tedy možné, aby smlouvu o obchodním zastoupení jako obchodní zástupce uzavřel pouze nezávislý podnikatel. Mimo to je v něm také uvedeno, kdo být obchodním zástupcem právnické osoby nemůže a to především z toho důvodu, aby se předešlo potenciálním konfliktům zájmů. Toto ustanovení není možné měnit. Obchodním zástupcem tedy nemůže být:

- taková osoba, u které je možné, aby jako člen orgánu zavazovala zastoupeného či osobu, se kterou má být daný obchod uzavřen,
- nucený správce právnické osoby,
- insolvenční správce.

V OBchZ se zvlášť upravovala také postava likvidátora. Ten je však nyní nově považován za člena statutárního orgánu, čili ani likvidátor nadále nemůže vykonávat funkci obchodního zástupce. (Švestka, 2014)

Není však samozřejmostí, aby měl obchodní zástupce pravomoc k tomu, aby mohl jednat s právními účinky tak jako zástupce „podnikatele“, se kterým je uzavřena smlouva o obchodním zastoupení. Z právní úpravy o obchodním zastoupení nevyplývá jako nezbytný obsah smlouvy závazek a oprávnění obchodního zástupce konat za zastoupeného právní funkce, jako je například uzavírání smluv, ale je možné, aby byl tento závazek smlouvou převzatý, k čemuž musí obchodní zástupce obdržet náležité zmocnění. (Štegllová, 2010)

Mezi dva základní obsahové prvky, které náleží této smlouvě, patří závazek vyvíjet soustavnou činnost pro zastoupeného a vymezení druhu obchodů, které se obchodní

zástupce zavazuje zprostředkovávat. V základním ustanovení se jasně uvádí, že obchodní zastoupení je samostatnou podnikatelskou činností, která je vykonávána za určitou úplatu, z čehož jednoznačně vyplývá, že není možné, aby se tato úprava dala použít v případech, kdy jde o bezúplatné vykonávání této činnosti. Dalším případem, na který se tato úprava nevztahuje, jsou osoby, které působí na evropském či zahraničním regulovaném trhu nebo také v evropském mnohostranném obchodním systému či na komoditní burze, jelikož se v těchto případech jedná o činnosti, které jsou upraveny zvláštními předpisy. (Štegllová, 2010)

Spolu se základními obsahovými prvky může smlouva obsahovat i další náležitosti, jako je určení územní oblasti, ve které má být činnost konána, doba, na kterou je smlouva uzavřena či výše případné provize. (Štegllová, 2010)

V pravidlech, které jsou uvedeny v „Principech obchodního práva“, se smlouva o obchodním zastoupení řadí mezi smlouvy, kde jedna ze stran využívá dovedností, schopností a úsilí strany druhé, aby své výrobky přinesla na trh. Hospodářský význam je velmi rozmanitý, neboť tato smlouva tvoří určité spojení, které vzniká mezi výrobcí a obchodníky, kteří prodávají své produkty spotřebitelům i jiným konečným uživatelům. (Hesselink, 2015)

Dobře vypracovaná smlouva mezi zastoupeným a obchodním zástupcem může zajistit spravedlivý a vzájemně prospěšný vztah. (Khorshid, 2015)

2.3 Smluvní strany

Jak již bylo řečeno, obchodním zástupcem je nezávislý podnikatel. Oproti tomu zastoupený bývá zpravidla také podnikatelem, pro kterého zástupce dlouhodobě vykonává činnost, která je založena především na zřizování obchodů. V případě obchodního zastoupení nejsou zákonem vyloučeny ani osoby právnické, takže i ty mohou funkci obchodního zástupce vykonávat. (Bejček, 2015)

2.4 Podstata zastoupení

Při této činnosti vykonává právní jednání vůči třetím osobám zástupce a to v zájmu zastoupeného. Toto zastoupení lze členit na přímé a nepřímé. Přímé zastoupení vzniká buď smluvně, ze zákona, či rozhodnutím soudu. Mezi zástupcem a třetí osobou nevznikají žádná práva ani povinnosti. Přímý zástupce totiž koná jménem zastoupeného a na jeho účet. Nepřímý zástupce pak vykonává tuto činnost vlastním jménem, ovšem také na účet zastoupeného. Z příkazního charakteru této smlouvy také vyplývá, že má obchodní zástupce své povinnosti plnit osobně. (Bejček, 2015)

2.5 Srovnání s jinými smlouvami příkazního typu

Smlouva o zprostředkování

V případě uzavření smlouvy o zprostředkování se zprostředkovatel zavazuje zájemci ke zprostředkování uzavření dané smlouvy se třetí osobou, za což přísluší zprostředkovateli provize, kterou platí zájemce. Zprostředkovatel vykonává svou činnost jednorázově a samotné zprostředkování se vztahuje k dané smlouvě. Není také přesně stanoveno, kdo může a kdo nemůže být zprostředkovatelem. (Eliáš, 2017)

Smlouva komisionářská

Touto smlouvou se komisionář zavazuje k tomu, že vlastním jménem pro komitenta obstará určitou záležitost a to na účet komitenta. Vůči třetí osobě vznikají z právního jednání, které je učiněno komisionářem, povinnosti a práva pouze samotnému komisionáři.

Oproti tomu je obchodní zastoupení, jak již bylo zmíněno, činnost dlouhodobá, což je nejzřejmější rys, kterým se odlišuje od smlouvy zprostředkovatelské, a obchodní zástupce jedná v rámci své podnikatelské činnosti. (Eliáš, 2017)

2.6 Charakteristické znaky

- Subjekt obstaravatele – který musí danou činnost vykonávat jako podnikatel. Nezáleží zde na tom, jestli je právnickou či fyzickou osobou. Jeho povinností je tedy vykonávat soustavnou činnost, která je prováděna samostatně vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a také je nezbytné, aby byl zapsán buď v obchodním rejstříku či aby podnikal na základě živnostenského nebo jiného oprávnění.
- Činnost – která směřuje k uzavírání daného typu sjednaných smluv, jde také o přímé sjednávání a uzavírání smluv, které je konáno jménem zastoupeného na jeho účet (Bejček, 2010).
- Dlouhodobost – která je znakem, který představuje to, čím se odlišuje smlouva o obchodním zastoupení od smlouvy o zprostředkování. Je nutné, aby vyplývala přímo ze smlouvy, nezávisí tak na skutečném trvání daného vztahu.
- Okruh obchodů – je nezbytné, aby byl ve smlouvě stanoven určitě. Formulace by měla být stanovena věcně, dále také typem smluv, které by měly být předmětem činnosti, kterou obchodního zástupce vykonává (Bejček, 2010).
- Úplatnost. Zákonem je jednoznačně stanoveno, že v případě vykonávání činnosti obchodního zástupce, která není sjednaná za úplatu, se nejedná o smlouvu o obchodním zastoupení. Není zákonem stanoveno, kdo je povinen úplatu hradit, je pouze určeno, že obchodní zástupce má nárok na provizi, což vyplývá v první řadě ze zákona, dále také ze skutečnosti, že je smlouva o obchodním zastoupení specifickou úpravou smlouvy o zprostředkování, ve které je povinnost zaplatit provizi zájemci jednoznačně uložena. (Bejček, 2010)

2.7 Prodloužení smlouvy

Úprava prodloužení smlouvy se váže na stávající smlouvu způsobem, kdy je dle zákona stanoveno, že dochází ke změně stávající smlouvy, která je uzavřena na dobu určitou, na smlouvu, která je uzavřena na dobu neurčitou, a to v případě, že obě strany pokračují podle stávající smlouvy ode dne následujícího po dni, kdy uplynula původní doba splatnosti této smlouvy. (Štegllová, 2010)

3 Srovnání obchodního zastoupení podle obchodního zákoníku a nového občanského zákoníku

První změnou, která byla již zmíněna, je to, že nová právní úprava považuje likvidátora za člena statutárního orgánu, tudíž se jeho postava zvláště neupravuje, jak tomu bylo v ObchZ.

V další části budou představeny jednotlivé paragrafy, které se týkají smlouvy o obchodním zastoupení, u kterých bude řečeno, které paragrafy upravovaly obchodní zastoupení v obchodním zákoníku a které v novém občanském zákoníku. Jelikož je nový občanský zákoník do jisté míry stručnější, popisován bude zákoník obchodní.

3.1 Základní ustanovení

V obchodním zákoníku i v novém občanském zákoníku se nejprve píše o obecných informacích, které se obchodního zastoupení týkají. Jde například o pojem obchodního zastoupení, o představení samotného obchodního zástupce či o to, jakou má mít samotná smlouva o obchodním zastoupení podobu. To vše již bylo popsáno v předešlé části této práce.

Z hlediska paragrafů je to v případě obchodního zákoníku § 652 – § 654.

V případě NOZ je pak tato problematika upravena dle § 2 483 – § 2 484. (Švestka, 2014)

3.2 Rozhodné území

Pokud není ujednáno místo, které náleží obchodnímu zástupci k tomu, aby zde vykonával jeho činnost, platným ujednaným územím se pak stává Česká republika. Pokud je však zástupce zahraniční osoba, platným ujednaným územím je v tomto případě území toho státu, ve kterém má tento obchodní zástupce sídlo v době, kdy došlo k uzavření smlouvy.

Jestliže není ve smlouvě stanoveno jinak, zákon toto území určuje pro činnost obchodního zástupce nevyvratitelnou právní domněnkou.

V obchodním zákoníku se jedná o § 653, v novém občanském zákoníku pak o § 2 485. (Švestka, 2014)

3.3 Výhradní a nevýhradní obchodní zastoupení

Zákon upravuje a rozlišuje dle teritoria dvě podoby obchodního zastoupení, které jsou:

- nevýhradní
- výhradní

V případě nevýhradního obchodního zastoupení se jedná o takové zastoupení, kdy v územní oblasti, jež byla obchodnímu zástupci stanovena jako místo, kde bude vykonávat obchodní činnosti, je možné, aby pro stejné objekty vykonával zástupčí činnost i více než jeden obchodní zástupce. Společně s tím také platí, že obchodní zástupce může provádět svou činnost, ke které se zavázal vůči zastoupenému, i pro další osoby nebo může uzavírat takové obchody a to také na vlastní účet.

Nevýhradní obchodní zastoupení bylo upraveno dle § 664. (Bejček, 2010)

V NOZ je nevýhradní obchodní zastoupení upraveno dle § 2 488. (Švestka, 2014)

Oproti tomu v případě výhradního obchodního zastoupení je nutné, aby bylo toto označení ve smlouvě výslovně sjednáno. V opačném případě pak totiž platí, že jde o zastoupení nevýhradní. Zastoupenému v takovém případě vzniká taková povinnost, že v určené územní oblasti a pro smluvně vymezený okruh obchodů (nebo osob) další zástupce nesmí používat. Na druhou stranu také obchodní zástupce není kompetentní provádět činnost pro jiné osoby než pro ty, co zastupuje, nebo uzavírat obchody na vlastní účet (§ 665). Je však možné, aby zastoupený uzavíral obchody v určené oblasti sám. Pokud k tomu dojde, vzniká mu tím pádem povinnost, pokud smlouva nestanoví jinak, platit z těchto obchodů obchodnímu zástupci provizi tak, jako by byly tyto obchody uzavřeny s pomocí daného

obchodního zástupce. Stane-li se, že jedna či druhá strana poruší svoje povinnosti tím, že buď zastoupený používá jiného obchodního zástupce, nebo obchodní zástupce provádí svou činnost pro jiného zastoupeného, a to ve sjednaném oboru výhradního zastoupení, je to pak důvod pro poškozenou stranu, aby mohla odstoupit od této smlouvy. (Bejček, 2010)

V ObchZ bylo výhradní zastoupení upraveno dle § 665 – § 666.

V NOZ je nyní výhradní zastoupení upraveno dle § 2 487. (Švestka, 2014)

3.4 Práva a povinnosti obchodního zástupce

Hlavní povinností obchodního zástupce je povinnost k tomu, aby vyvíjel činnost, která je předmětem daného závazku. Nastane-li však situace, kdy obchodní zástupce nemůže vykonávat svoji činnost, musí o tom neprodleně informovat zastoupeného. Je to především z toho důvodu, že se nejedná o nějaký typ licence, který by mohl zástupce využívat podle sebe. Tuto činnost je zástupce povinen provádět vůči svému zastoupenému poctivě, s vynaložením odborné péče a v neposlední řadě také v dobré víře. Poctivost a odborná péče obsahují také povinnost vyjádřenou v § 649 odst. 1 ObchZ a to takovou, že by zástupce neměl navrhnout zastoupenému, aby uzavíral smlouvy s takovými osobami, u kterých je přesvědčen, že existuje nějaká pochybnost o tom, že budou řádně a v daném termínu schopni plnit své závazky. Poctivost současně obsahuje i povinnost zástupce, aby nezneužíval informace, které získal během provádění činnosti od zastoupeného, a to jak ve svůj, tak v cizí prospěch. V případě, že by zástupce takových informací zneužil, mohlo by dojít k rozporu se zájmy zastoupeného a to i po skončení smlouvy. Dále je povinen dodržovat poctivý obchodní styk (§ 265 ObchZ), a to jak v rámci dobrých mravů, tak také ve spojení se zásadou, že se právo nemůže vykonávat zneužívajícím způsobem. Po zástupci se vyžaduje to, aby jeho činnost, kterou vykonává, byla v souladu se zákonem nebo smlouvou obecně. Dále také aby měl profesionální schopnosti a znalosti při vykonávání této činnosti. V rámci těchto činností pak má zástupce dbát pokynů zastoupeného, pokud jsou rozumné. Pokud nastane situace, kdy je zmocněn plnou mocí, díky které může uzavírat smlouvy, musí pak dodržovat obchodní podmínky, které určil jeho zastoupený. Uvedený způsob, jak má vykonávat tuto činnost, je pak povinen

provádět ve vztahu k zastoupenému. Musí také docílit toho, aby jednal ve prospěch zastoupeného a uskutečnil jeho zájmy. (Bejček, 2010)

Další povinností, kterou obchodního zástupce má, je to, že je zodpovědný za to, aby splnil povinnosti vůči třetí osobě. Zástupce ručí za splnění závazků, které byly přijaty osobou, se kterou navrhl zastoupenému uzavření obchodu, nebo se kterou uzavřel obchod jménem zastoupeného, a to pouze tehdy, kdy se k tomu písemně zavázal a kdy mu za toto zavázání byla přislíbena zvláštní odměna. V případě, že se za ručení písemně nezavázal, za toto splnění závazků neručí. (Bejček, 2010)

Mezi povinnosti obchodního zástupce patří také povinnost informační. Zástupce je tak povinen poskytovat zastoupenému informace například o tom, jak se vyvíjí trh, a také o veškerých okolnostech, které jsou nezbytné pro zájmy zastoupeného, zvláště pak pro jeho rozhodování, které souvisí právě s uzavíráním obchodů. Jde hlavně o informace, které se týkají obchodních partnerů, konkurence, ale také vývoje poptávky, cen či nových trendů v daném oboru. S tím také vzniká povinnost uchovat doklady, které zástupce získal ve spojení se svou činností, pro potřebu zastoupeného po dobu, po niž by mohly být významné pro ochranu zájmů zastoupeného. Veškeré podklady a pomůcky, jež zástupce využíval pro potřebu výkonu své činnosti, je zástupce povinen zastoupenému vrátit. Zástupci také spadá povinnost, aby po skončení jeho smlouvy nevykonával po danou dobu (a to nejméně 2 roky) na daném území na vlastní nebo cizí účet takovou činnost, jež byla předmětem obchodního zastoupení, nebo takovou činnost, která by mohla mít vůči podnikání bývalého zastoupeného soutěžní povahu. Což ovšem neplatí v případě, že byla mezi zastoupeným a obchodním zástupcem v písemné smlouvě o obchodním zastoupení platně dojednána tzv. konkurenční doložka a že tato doložka nebyla soudně omezena či prohlášena za neplatnou (§ 672a ObchZ). V neposlední řadě má zástupce také povinnost nesdělovat údaje, které získal od zastoupeného, jiným osobám či je zneužít pro svoji nebo cizí potřebu, pokud je to v rozporu se zájmy zastoupeného. (Bejček, 2010)

Oproti povinnostem má obchodní zástupce také svá práva. Jedním z nich je například to, že může požadovat, aby mu byly poskytnuty všechny údaje, jež má zastoupený k dispozici a jež obchodní zástupce může využít, aby si mohl ověřit výši své provize, na kterou má ze

zákona nárok. Jedná se zejména o výpis z účetních knih. Dále má zástupce také právo na jakousi výsluhu, pro kterou je v současné právní úpravě používán termín odškodnění.

Povinnosti obchodního zástupce byly v obchodním zákoníku upraveny dle § 655 – § 659. (Bejček, 2010)

NOZ, kde jsou povinnosti obchodního zástupce upraveny dle § 2489 – § 2494, uvádí, že by měl obchodní zástupce vykonávat svou činnost s odbornou péčí. Ovšem i když v něm není uvedeno, že má jednat také v dobré víře, obchodní zástupce by však v dobré víře jednat měl a to k plné spokojenosti zastoupeného. V nové úpravě také není uvedeno, že by zástupce neměl zastoupenému navrhopvat, aby uzavíral smlouvy s osobami, které podle něj nejsou z nějakého důvodu důvěryhodné. I toto by se však v praxi mělo dále dodržovat. (Švestka, 2014)

3.5 Povinnosti zastoupeného

Základní povinností zastoupeného je hradit finanční nároky svého obchodního zástupce. Což je například provize, náklady spojené s jeho činností, odškodnění a případně i zvláštní odměna za ručení za splnění závazků. (Bejček, 2010)

Mimo finančních povinností má zastoupený další povinnosti vůči svému zástupci. V první řadě je povinen jednat se svým zástupcem, obdobně jako zástupce se svým zastoupeným, poctivě a v dobré víře. Zastoupenému tak vzniká povinnost efektivně přispívat k tomu, aby pro něho mohl zástupce skutečně pracovat. Je povinen poskytnout zástupci nezbytnou dokumentaci, která se vztahuje k předmětu případných obchodů, a obstarat pro zástupce i další potřebné informace, které jsou důležité či přímo nezbytné pro výkon jeho činnosti. (Bejček, 2010)

V zákoně je jednoznačně stanoveno, že je zastoupený povinen poskytovat informace svému zástupci zejména o tom, jaký obchod byl či naopak nebyl navázán a jaký byl splněn z jeho strany.

Mimo dokumentace a poskytnutí zmíněných informací musí zastoupený poskytnout obchodnímu zástupci také veškeré podklady a pomůcky, které mohou být pro zastoupeného potřebné k plnění závazků obchodního zástupce. Ty zůstávají v majetku zastoupeného, avšak zástupce je musí, pokud je nespotřebuje při výkonu své činnosti, vrátit zpátky zastoupenému. (Bejček, 2010)

Povinnosti zastoupeného byly v obchodním zákoníku upraveny podle § 663.

V NOZ jsou pak povinnosti zastoupeného upraveny dle § 2 495 – § 2 498. (Švestka, 2014)

3.6 Provize

Na rozdíl od smlouvy o zprostředkování, kde nárok na provizi vzniká uzavřením smlouvy, obchodnímu zástupci vzniká až, když mu vznikne povinnost, aby plnil své závazky ze smlouvy, nebo jejím faktickým jednostranným splněním a to alespoň jednostranným.

Právo na provizi vzniká obchodnímu zástupci dle § 660 ObchZ v případě, že:

- zastoupený splnil svůj závazek
- zastoupený měl splnit svůj závazek
- třetí osoba splnila svůj závazek
- třetí osoba měla splnit svůj závazek. (Bejček, 2010)

Zákon se zabývá i případem, kdy má obchodní zástupce pouze povinnost, aby obstarával jen příležitosti, což vede k tomu, že zastoupený může smlouvu sám uzavřít. V tomto případě vzniká právo na provizi, jestliže obchodní zástupce obstará svému zastoupenému tuto příležitost.

Výše provize je zpravidla sjednána. V opačném případě vzniká obchodnímu zástupci nárok na obvyklou provizi, která odpovídá zvyklostem podle místa, kde vykonává jeho činnosti, a také se zde bere ohled na druh zboží, kterého se smlouva o obchodním zastoupení týká. V případě, že tyto zvyklosti v daném oboru ještě nebyly vytvořeny, potom určí zákon, že

vzniká obchodnímu zástupci nárok na odměnu v rozumné výši, která odpovídá všem okolnostem daného úkonu, který byl uskutečněn. (Bejček, 2010)

Provize se v mnoha případech stanovuje pomocí zlomku z rozsahu plnění třetí osoby, ke kterému se zavázala, v jiných případech je také možné, aby byla stanovena pevnou paušální částkou. Podle zákona se za součást provize bere každá část odměny, jež se mění, a to především podle toho kolik a jakých obchodních případů obchodní zástupce vykonal. Jestliže je možné hovořit o závislosti na velikosti plnění, potom se k ní připočítává i takové plnění, které nebylo uskutečněné, z toho důvodu, za které ručí zastoupený.

Nárok na provizi nevzniká, jestliže jde o případ, kdy byl při uzavírání obchodů aktivní jako zprostředkovatel či zástupce taktéž pro druhou stranu. Toto ustanovení je však možné vyloučit smlouvou. (Bejček, 2010)

Vznik práva na provizi není vázán na to, zda bude či nebude závazek absolutně splněn. Právě díky tomu je možné, že se objeví takové případy, kdy by provize byla vyplacena a to i v případech, kdy by závazek nebyl splněn s konečnou platností. Pokud je ovšem evidentní, že závazek s třetí osobou splněn nebude a to kvůli okolnostem, které jednoznačně nevyplývají ze strany zastoupeného, potom veškerý nárok na provizi v takovémto případě s okamžitou platností zaniká. Pokud však již provize vyplacena byla, musí být vrácena v celé její výši. (Bejček, 2010)

Obchodní zákoník upravoval vše, co se týká provize obchodního zástupce, v § 659 – § 662.

V NOZ je provize nyní upravena v § 2 499 – § 2 508. Zde má nově obchodní zástupce v případě výhradního zastoupení právo na provizi i v takové situaci, že jde o obchod, který byl uskutečněný s třetí osobou, a to mimo sjednané území či stanovený okruh osob, ke kterému se toto zastoupení vztahuje. (Švestka, 2014)

3.7 Náklady

Náklady, pokud smlouva nestanovuje jinak, se na základě zákona započítávají do provize. Nárok na jejich náhradu vzniká pouze tehdy, kdy mimo ni vznikl také nárok na provizi,

kteřá pochází z příslušného obchodu, pokud neexistuje vedle této dohody nějaká jiná. To platí ovšem pouze v takových případech, že byla tato dohoda sjednána ve smlouvě vedle provize. To tedy znamená, že náklady, které byly vynaložené na činnost, která byla obchodním zástupcem vykonána bez jeho úspěšného dokončení, si hradí na vlastní účet. (Bejček, 2010)

V ObchZ byly náklady upraveny podle § 659.

Nyní podle NOZ jsou náklady upraveny podle § 2 500. (Švestka, 2014)

3.8 Zánik obchodního zastoupení

Pokud je smlouva o obchodním zastoupení, ať už je o výhradní či nevýhradní zastoupení, uzavřena na určitý čas, zanikají závazky zprostředkovávat uzavření smluv, vyhledávat zájemce a také závazky ke spolupůsobení uplynutím právě této doby.

Smlouva, která byla uzavřena na dobu neurčitou, zaniká především výpovědí. (Štegllová, 2010)

V ObchZ je zánik obchodního zastoupení upraven dle § 667.

V NOZ se problematikou trvání obchodního zastoupení zabývá § 2 509. (Švestka, 2014)

3.9 Výpovědní lhůta

Výpovědní lhůta není jednotná a závisí na době, na kterou byl závazek smluven. Jestliže je výpověď podána v prvním roce trvání daného vztahu, pak je výpovědní lhůta stanovena na jeden měsíc, je-li podána v roce druhém, činí výpovědní lhůta dva měsíce, a jestliže je podána ve třetím a dalším roce, výpovědní lhůta činí tři měsíce. Minimální lhůty jsou obdobné a to bez ohledu na to, ze které strany byla výpověď podána. Pokud nastane situace, kdy si strany dojednají delší výpovědní lhůty, je zakázáno, aby platila pro ukončení vztahu zástupce ze strany zastoupeného kratší lhůta než naopak. Jestliže není

sjednáno jinak, je výpovědní lhůta ukončena ke konci měsíce, ve kterém by tato lhůta jinak končila. (Bejček, 2010)

V ObchZ byla výpovědní lhůta upravena dle § 668.

V NOZ je výpověď obchodního zastoupení upravena dle § 2 510 – § 2 513. (Švestka, 2014)

3.10 Odškodnění

Dle evropské směrnice vzniká obchodnímu zástupci po ukončení zastoupení právo na náhradu ušlé provize, jež by měl jinak zastoupený svému zástupci vyplácet, kdyby jejich vztah nebyl ukončení a pokračoval dále.

Na straně druhé ukončení zastoupení může mít nepříznivý dopad i pro zastoupeného. Hrozí zde riziko, že zástupce převede zákazníky jinému zástupci. Nebo může využít schopností, dovedností a informací od předešlého zastupovaného, kterému tak může uškodit v podnikání. Ochrana však pro zastoupeného neexistuje, musí tedy dbát především na to, aby mu byly při ukončení vztahu vráceny veškeré podklady a dokumenty od zástupce.

Právo na odškodnění ovlivňuje několik faktorů. Nejprve je kladena otázka, byl-li vztah ukončen z vůle zástupce nebo zastoupeného. Dalším faktorem je to, přispěl-li zástupce k prosperitě podnikání principála. V úvahu je nutno brát i skutečnost, nebyl-li vztah ukončen vinou zastoupeného a to například v případě porušení jeho povinností, dále také nebyl-li vztah ukončen vlivem sociálního aspektu. (Bejček, 2010)

Podle našeho obchodního zákoníku jsou předpoklady vzniku práva:

- ukončení smlouvy o obchodním zastoupení, přičemž nezáleží na tom, zda smlouva zanikla uplynutím doby, odstoupením od smlouvy, výpovědí, dohodou, smrtí jedné strany či jinak,
- ekonomická odůvodněnost, obchodní zástupce tak získává nárok na odškodnění v případě, že získal pro zastoupeného nové zákazníky, kteří budou obchodovat se

zastoupeným i po zániku funkce obchodního zástupce. Tím by se měla vykompenzovat případná situace, kdy by chtěl zastoupený prostřednictvím svého obchodního zástupce vytvořit podvědomí o svém podnikání využít ho tak a posléze ho propustit,

- neexistence liberace zastoupeného, kdy vzniká zastoupenému povinnost platit odškodné bez ohledu na to, zda byl vztah ukončen vinou zastoupeného či zástupce,
- uplatnění práva zástupcem. Obchodní zástupce tak musí své právo uplatnit u zastoupeného, nestane-li se tomu tak do jednoho roku od ukončení smlouvy, pak zastoupený toto právo ztrácí. Uplatnění je vykonáno prostým oznámením. (Bejček, 2010)

Důvody, kdy právo zástupce na odškodnění nevznikne:

- byl-li vztah ukončen ze strany zastoupeného z toho důvodu, že se obchodní zástupce dopustil provinění, které opravňuje k odstoupení od smlouvy,
- byl-li ukončen smluvní vztah ze strany obchodního zástupce, ovšem pouze nejsou-li důvodem tohoto ukončení okolnosti na straně zastoupeného nebo není-li důvodem věk, invalidita či nemoc obchodního zástupce, nebo
- nastupuje-li na místo obchodního zástupce nový obchodní zástupce, na kterého převedl dosavadní zástupce po dohodě se zastoupeným svá práva a povinnosti, které vznikly na základě smlouvy. (Bejček, 2010)

Výše odškodnění závisí na ekonomickém přínosu, jenž obchodní zástupce získal. Ze zákona je stanovena maximální hranice odškodnění. Jeho výše nesmí přesáhnout roční provizi vypočtenou z ročního průměru odměn, které byly získány během posledních pěti let.

Právo na odškodnění se řadí mezi práva, kterých se oprávněná osoba nemůže do budoucna dohodou vzdát. Obchodní zákoník jednoznačně stanoví, že strany nejsou oprávněny před uplynutím smluvené doby dohodnout se odchýlně od zákonné úpravy a to v neprospěch zástupce. (Bejček, 2010)

Právo na odškodnění bylo v ObchZ upraveno podle § 669.

V NOZ se již nehovoří o „právu na odškodnění“, ale pro tento koncept se začal používat nový termín a to „zvláštní odměna“. Jde totiž o odměnu, která obchodnímu zástupci náleží za svoji vykonanou činnost, nikoliv o náhradu škody. Tato zvláštní odměna je v NOZ upravena dle § 2 514 – § 2 518. (Švestka, 2014)

3.11 Konkurenční doložka

Ve smlouvě o obchodním zastoupení je možné, aby si strany sjednali, že obchodní zástupce nebude moci po ukončení obchodního zastoupení mezi těmito stranami na daném místě či vůči určitému okruhu osob v rámci tohoto místa vykonávat buď na svůj, či na vlastní účet zejména takovou činnost, kterou tento obchodní zástupce vykonával při obchodním zastoupení pro tohoto zástupce. Ta konkurenční doložka, která tomuto ujednání odporuje anebo je sjednaná na delší dobu než na dva roky od ukončení zastoupení, není platná. Soud může platnou konkurenční doložku omezit, ovšem pouze v případě, že omezuje obchodního zástupce více, než jak je tomu nutné pro ochranu zastoupeného.

Konkurenční doložka se používá v případě, že ukončením zastoupení již zastoupený nebude moci dále poskytovat své služby a výrobky, neboť obchodní zástupce, se kterým zastoupení ukončil, začne spolupracovat s někým jiným. (Bejček, 2010)

V ObchZ byla konkurenční doložka upravena podle § 672.

V NOZ pak podle § 2 518. (Švestka, 2014)

4 Rozbor jednotlivých případů obchodního zastoupení v praxi

Další část této práce se již zaměřuje na praktickou ukázkou smlouvy o obchodním zastoupení. Jednou ze společností, které využívají právě obchodních zástupců k tomu, aby získali nové zákazníky a aby zvýšili prodej svých služeb a výrobků jak stávajícím, tak potenciálním zákazníkům, je akciová společnost Omega Pharma, a. s.

4.1 O společnosti Omega Pharma, a. s.

Omega Pharma, a. s. je dynamická společnost, která se specializuje na vývoj, výrobu a prodej zdravotnických prostředků, doplňků stravy a v neposlední řadě také medikální kosmetiky. Veškeré své produkty nabízí jak na lékárenském trhu, tak i v široké distribuci. Společnost je součástí nadnárodní skupiny Omega-Pharma, a. s., která sídlí v Belgii a dále působí v dalších 40 zemí po celém světě. V České republice má společnost kontaktní sídlo v Brně.

Společnost si zakládá na vysoké specializaci, profesionalitě a špičkovém zákaznickém servisu, což umožnilo dynamický rozvoj této společnosti. Tímto se tak společnost mohla zařadit mezi významné společnosti na trhu, které podnikají rovněž v tomto oboru.

Již od začátku vzniku je Omega Pharma, a. s. společností, která je marketingově řízená a je silně orientovaná na zákazníka. To především na jeho potřeby, požadavky a velice důležitým hlediskem, na kterém si společnost zakládá, je konečná spokojenost zákazníků. Omega Pharma, a. s. obdržela také řadu patentů a unikátních řešení, které jsou aplikovány do vysokých účinností výrobků jednotlivých produktových řad. V dnešní době již disponuje vlastním vývojovým centrem, které je na špičkové úrovni. V oblasti, která se zabývá výzkumem a jeho aplikací, spolupracuje s renomovanými pracovišti, které se nachází jak v České republice, tak i po celé Evropě.

Výrobky, které společnost nabízí svým zákazníkům, jsou pravidelně představovány na světových odborných fórech, kde jsou prezentovány mimořádné produkty i vynálezy, které

spadají do daného oboru. Společnost se také může pochlubit velkým množstvím získaných certifikátů ISO 9001:2008 a ISO 13485:2003 pro výrobu zdravotnických prostředků, které obdržela od renomované společnosti Det Norske Veritas. (Omega Pharma)

4.2 Smlouva o obchodním zastoupení mezi Omega Pharma, a. s. a Laurou Morrone

Smlouva (Příloha A), která je v následující části rozebrána, je uzavřena podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Jelikož byla smlouva uzavřena v době, kdy se obchodní zastoupení upravovalo dle obchodního zákoníku a smluvní strany se nedohodly jinak, tato smlouva se i nadále řídí těmito právními předpisy.

4.2.1 Předmět smlouvy

Předmětem smlouvy je vyvíjení činnosti, kterou se obchodní zástupce zavazuje vyvíjet jménem zastoupeného na jeho účet, která směřuje k uzavírání kupních smluv na prodej zboží zastoupeného. Dále také získávání a předávání zastoupenému objednávky zboží, které vytvořili zákazníci. Smlouva se vztahuje na farmaceutické výrobky, které zastoupený vyrábí a poskytuje svým zákazníkům.

4.2.2 Povinnosti obchodního zástupce

Mezi povinnosti obchodního zástupce patří nabízení a poskytování zboží, přijímání objednávek zboží a to v rozsahu, skladbě a za podmínek, které stanovil zastoupený. Toto je zástupce povinen vykonávat podle nejnovějších pokynů, které mu zastoupený sdělil. Obchodní zástupce je také zavázán vyřizovat reklamace zákazníků či se na nich jménem zastoupeného podílet, poskytovat zákazníkům vzorky a propagační materiály, které mu jsou dodávány zastoupeným. Smlouva stanovuje, že tyto vzorky a propagační materiály musí zástupce na vyzvání zastoupeným v původním stavu vrátit do deseti dnů od tohoto vyzvání, pokud nejsou spotřebovány během výkonu činnosti obchodního zástupce. Pokud

tak zastoupený neučiní, je povinen zastoupenému škodu vzniklou s nevrácením vzorků a materiálů zaplatit.

Veškerou činnost, která je předmětem této smlouvy, je obchodní zástupce povinen činit poctivě, v dobré víře, s vynaložením odborné péče a je povinen jednat v zájmu zastoupeného, jehož pokyny, které jsou rozumné, musí dodržovat.

Obchodní zástupce je také povinen poskytovat zastoupenému informace, které jsou pro něho nutné, a pokud není schopen vykonávat svoji činnost, bezodkladně zastoupeného o tomto stavu informovat.

Údaje, které obchodní zástupce nabyt při výkonu své činnosti, nesmí bez souhlasu zastoupeného využít pro svoji či cizí potřebu, či je sdělit jiným osobám. Dle této smlouvy platí tato povinnost během celého výkonu činnosti obchodního zástupce a po ukončení ještě následující 3 roky. Smluvní pokuta při nedodržení této povinnosti je ve smlouvě splatná na požádání a je ujednaná ve výši 25.000,- Kč

4.2.3 Práva obchodního zástupce

Na základě této smlouvy má obchodní zástupce právo, pokud se stany nedohodnou jinak, na to, aby mu byla zaplacená odměna splatná po uplynutí výpovědní doby i po zrušení této smlouvy.

4.2.4 Povinnosti zastoupeného

Mezi povinnosti zastoupeného, které jsou uvedeny ve smlouvě, patří především závazek platit obchodního zástupce za jeho vykonanou činnost provizi, která je ve smlouvě ujednaná ve výši 5 % z ceny zboží, které obchodní zástupce prodá na základě objednávek. Provize je splatná do sedmi dnů od zaplacení zákazníkem zastoupenému. V případě, že zákazník zaplatí jen část ceny, provize bude vypočtena a vyplacena pouze ze zaplacené části. Do provize jsou započteny i náhrady veškerých nákladů, které vznikly obchodnímu zástupci na výkon jeho činnosti, a odměna za zúčastnění se reklamačního procesu.

4.2.5 Závěrečná ustanovení

Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou. Obě smluvní strany mají nárok vypovědět smlouvu bez udání důvodu, ovšem pouze písemnou formou. Výpovědní doba pro první rok činí jeden měsíc, pro druhý rok dva měsíce a pro třetí a další roky, tři měsíce. Výpovědní doba začíná prvním dnem kalendářního měsíce, který následuje po obdržení výpovědi.

4.3 Shrnutí smlouvy

Tato smlouva o obchodním zastoupení má všechny podstatné náležitosti a je uzavřena podle platných právních předpisů.

5 Návrh smlouvy o obchodním zastoupení

Rozebraná smlouva (Příloha B) o obchodním zastoupení byla upravena dle ObchZ. Jelikož však dnes obchodní zákoník smlouvy o obchodním zastoupení již neupravuje, navrhovaná smlouva o obchodním zastoupení, což je dalším a zároveň i závěrečným bodem této bakalářské práce, se bude řídit podle nového občanského zákoníku a bude tedy upravena podle zákona č. 89/2012 Sb, nového občanského zákoníku. Pro tento návrh byla vymyšlena neexistující společnost, která uzavírá smlouvu s rovněž neexistujícím obchodním zástupcem. Tato fiktivní společnost je společností s ručením omezeným, která se zabývá výrobou a prodejem kosmetických produktů. Fiktivním obchodním zástupcem bude pan Bohuslav Drahokoupil, který podniká na základě živnostenského oprávnění a který také splňuje všechny podmínky, které mu umožňují činnost obchodního zástupce pro tuto společnost vykonávat.

5.1 Předmět smlouvy

Předmětem této smlouvy je vyvíjení činnosti, která spočívá v získávání a předávání objednávek zastoupenému a dále v obstarávání příležitostí, které vedou k uzavírání smluv. Tuto činnost se obchodní zástupce zavazuje vykonávat jménem zastoupeného na jeho účet.

5.2 Provize

Obchodnímu zástupci vzniká právo na provizi, kterou je zastoupený povinen platit. Na provizi má zastoupený právo v případě uzavření obchodů se zákazníky, které obchodní zástupce zprostředkoval, ovšem pouze v případě, že zákazníci prokazatelně a v plné výši za tyto obchody zaplatily. Provize, která bude vyplacena zástupce, je vypočtena jednou za uplynulý kalendářní rok a jsou v ní zahrnuty také veškeré náklady, které obchodnímu zástupci vznikly při výkonu jeho činnosti. Její výše činí 10 % z celkové provize, kterou zastoupený obdržel od zákazníků z obchodů, které byly zprostředkované obchodním zástupcem. V případě, že platba od zákazníka plně uhrazena není, má obchodní zástupce nárok pouze na provizi vypočtenou z uhrazené částky. Provize je obchodnímu zástupci

vyplácena na jeho bankovní účet. Pokud vzniknou námitky k vyúčtování výše uvedené provize ze strany obchodního zástupce, do 5 kalendářních dnů od obdržení provize je oprávněn tyto námitky předložit.

5.3 Povinnosti obchodního zástupce

Obchodní zástupce je povinen vyvíjet činnost, která je předmětem této smlouvy, s využitím profesionálních schopností a znalostí, s odbornou péčí, poctivě a v dobré víře v zájmu zastoupeného. Mezi jeho další povinnosti patří i upozorňovat zastoupeného na možná rizika při uzavírání obchodů s osobami, které podle jeho názoru nejsou spolehlivé, nezneužívat a neposkytovat informace, které získal při výkonu činnosti, třetím osobám, uchovat doklady a veškeré pomůcky, které při výkonu činnosti získal či které mu byly poskytnuty zastoupeným, a po ukončení tohoto zastoupení je vrátit. Obchodní zástupce je také povinen informovat zastoupeného o vývoji trhu, o okolnostech, které souvisí s uzavíráním obchodů, s obchodními partnery, s konkurencí, které jsou nezbytné pro zájmy zastoupeného. V případě, že obchodní zástupce nemůže svou činnost vykonávat, je povinen tuto informaci sdělit zastoupenému. Po uzavření obchodu je zástupce povinen předložit zastoupenému kopii smlouvy.

5.4 Povinnosti zastoupeného

Zastoupený je povinen obchodního zástupce před zahájením jeho činnosti vyškolit, jednat s ním poctivě a v dobré víře, obstarat a sdělit mu všechny údaje, které k výkonu jeho činnosti potřebuje. Zastoupený je také povinen platit obchodnímu zástupci provizi za ním zprostředkované obchody. Dále je povinen poskytnout zástupci dokumentaci, informace a veškeré podklady, které jsou nutné pro vykonávání jeho činnosti, které však nadále zůstávají ve vlastnictví zastoupeného. Dodržovat slib mlčenlivosti ohledně údajů o obchodním zástupci i o zákaznících a informovat zástupce o změnách platebních podmínek.

5.5 Rozhodné území

V této smlouvě je sjednáno také území, na kterém je obchodní zástupce povinen svoji činnosti vykonávat, kterým je Česká republika.

5.6 Výhradní obchodní zastoupení

Jelikož se v případě této smlouvy jedná o výhradní obchodní zastoupení, zastoupený nemá právo na dojednaném rozhodném území využívat jiného obchodního zástupce. Rovněž také obchodní zástupce nesmí vykonávat činnost obchodního zástupce pro jiné osoby a uzavírat obchody na vlastní či cizí účet. Zastoupený je oprávněn uzavírat jen ty obchody, které nejsou vztahovány na výhradní obchodní zastoupení. Tyto obchody nemusí uzavírat za pomoci obchodního zástupce, musí mu však vyplatit provizi, jako by je uzavřel s jeho součinností.

5.7 Konkurenční doložka

Ve smlouvě je také sjednaná konkurenční doložka, díky které nesmí obchodní zástupce po zániku tohoto obchodního zastoupení vykonávat na vlastní či cizí účet takovou činnost, která by mohla v zájmu zastoupeného nabýt konkurenční povahy. Jedná se především o takovou činnost, kterou obchodní zástupce vykonával pro zastoupeného na rozhodném území sjednaném v této smlouvě. Konkurenční doložka je zde sjednaná na dobu jednoho roku ode dne, kdy zanikne toto obchodní zastoupení. V případě porušení této doložky vzniká obchodnímu zástupci povinnost uhradit pokutu ve výši 50.000,- Kč a kompenzovat újmu, která s tímto porušením vznikne.

5.8 Trvání smlouvy

Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou a je možné ji ukončit výpovědí, odstoupením od ní či dohodou. V případě výpovědi je možné, aby smlouvu ukončila jakákoliv ze smluvních stran, ovšem musí mít vždy písemnou podobu. Při ukončení smlouvy výpovědí je

stanovena výpovědní lhůta, která začíná běžet dnem následujícím od obdržení výpovědi a končí dnem posledním kalendářního měsíce podle délky výpovědní lhůty, která činí jeden měsíc pro první rok, dva měsíce pro druhý rok a tři měsíce pro třetí a další roky trvání tohoto závazku. V případě odstoupení od smlouvy může odstoupit jedna ze smluvních stran za podmínky, že druhá strana závažným způsobem poruší podmínky této smlouvy, přičemž byla na toto porušení písemně upozorněna, ovšem porušení i nadále opakuje. Jestliže je smlouva ukončena dohodou, která musí být rovněž písemná, končí toto obchodní zastoupení dnem stanoveným smluvními stranami.

5.9 Závěrečná ustanovení

Smlouva je zakončena přehledem závěrečných ustanovení. Zde je sjednáno, že smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu této smlouvy, že se smlouva řídí českým právním řádem, především pak novým občanským zákoníkem či že je smlouva vyhotovena ve dvou stejnopisech, kdy každá smluvní strana obdrží jednu. V rámci závěrečných ustanovení je také sjednáno, že změny a doplňky této smlouvy je možné provádět pouze písemnou dohodou, na které se shodnou obě smluvní strany a že práva a povinnosti, která nejsou obsažena v této smlouvě, jsou řízena příslušnými ustanoveními občanského zákoníku. Dále obě strany prohlašují, že si celé znění smlouvy přečetly, že celému znění rozumí, souhlasí s ním, že smlouva byla uzavřena svobodně po vzájemném projednání určitě a vážně, což stvrzují vlastnoručním podpisem.

Závěr

Obchodní zastoupení je velice oblíbeným způsobem, jak mohou společnosti propagovat své produkty, dostat se do podvědomí, odolávat konkurenci a získávat pro své služby či výrobky nové zákazníky.

Hlavním cílem této práce bylo na základě srovnání obchodního zastoupení podle obchodního zákoníku a nového občanského zákoníku a rozebrání konkrétní smlouvy o obchodním zastoupení vytvořit fiktivní návrh této smlouvy.

V první části je popsán historický vývoj obchodního zastoupení až po podobu nejnovější, která nabyla účinnosti zákonem 89/2012Sb., nového občanského zákoníku. Práce také vymezuje termín obchodní zástupce, stanovuje, kdo obchodním zástupcem může a kdo nemůže být, dále se zabývá popisem a rozbořem jednotlivých paragrafů, jež upravují obchodní zastoupení, srovnává nynější úpravu s předcházející a upozorňuje na změny, které vznikly přeřazením obchodního zastoupení z obchodního zákoníku do nového občanského zákoníku. Na základě srovnání předcházející a stávající právní úpravy je zřejmé, že nová úprava neobsahuje žádné převratné změny, ale že pouze upřesňuje a zestručňuje předcházející úpravu.

V části praktické je nejdříve představena a rozebrána smlouva o obchodním zastoupení obchodní zástupkyně Laury Morrone, která je upravena podle obchodního zákoníku. V části poslední je pak navržena smlouva o obchodním zastoupení aplikovaná na fiktivního obchodního zástupce již podle stávající platné právní úpravy, tedy nového občanského zákoníku.

Každá smlouva o obchodním zastoupení má jasně stanoven předmět smlouvy, kde je popsána náplň činnosti, kterou se obchodní zástupce zavazuje vykonávat. Dále jsou ve smlouvě vymezeny práva a povinnosti obou smluvních stran. Stěžejním bodem je vymezení provize, na kterou má obchodní zástupce nárok a kterou mu je zastoupený povinen vyplatit. Je nezbytné, aby smlouva měla písemnou podobu a aby obě smluvní strany svými podpisy stvrdily, že s danými podmínkami souhlasí, že si smlouvu přečetly,

nemají k ní žádné námitky a že se na této smlouvě dohodly samostatně, svobodně, v dobré víře bez jakéhokoliv nátlaku.

Nový občanský zákoník, který od 1. ledna 2014 upravuje problematiku obchodního zastoupení, je jasný, přehledný a slouží jako kvalitní právní pramen pro obchodní zástupce i pro zastoupené k vytvoření optimálního obchodního vztahu mezi nimi a následně i k vytvoření smlouvy o obchodním zastoupení, která bude pro obě strany přijatelná, výhodná a plně srozumitelná.

Seznam použité literatury

BEJČEK, Josef, Karel ELIÁŠ a Přemysl RABAN. Kurz obchodního práva: obchodní závazky. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-337-0.

BEJČEK, Josef a Josef ŠILHÁN. Obchodní smlouvy: závazky v podnikání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-574-9.

BEJČEK, Josef. Obchodní závazky: Obecná úprava a kupní smlouva. Brno: Masarykova univerzita, 1993. ISBN 80-210-0601-3.

ELIÁŠ, Karel. Obchodní zákoník: [Text s předmlouvou]: Texty zákonů převzaty ze souboru Českých zákonů. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: C.H.Beck/SEVT, 1995. ISBN 80-7179-019-2.

ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. Občanský zákoník. Ostrava: Sagit, 2017. ISBN 978-80-7488-201-2.

HESSELINK, Martijn W. Commercial agency, franchise and distribution contracts (PEL CAFDC). Munchen: Sellier european law publishers, 2015. ISBN 978-3-86653-707-1.

KHORSHID, Lema. *Including Essential Provisions in a Sales Representative Agreement* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1768606804/55B7DA5BF5C640C9PQ/7?accountid=17116#center>

PALDURA, Lukáš. Slovník právních pojmů: občanský zákoník. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-660-0.

PELIKÁNOVÁ, Irena. Komentář k obchodnímu zákoníku. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-175-8.

Omega Pharma. *O nás* [online]. [cit. 2017-04-10]. Dostupné z: <http://www.omega-pharma.cz/o-spolecnosti/o-nas>

SCHELLEOVÁ, Ilona a Karel SCHELLE. Civilní kodexy, 1811, 1950, 1964. Brno: Doplněk, 1993. ISBN 978-80-8576-508-3.

ŠTEGLOVÁ, Ivana. Obchodní zákoník: komentář. 13. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-354-7.

ŠVESTKA, Jiří, Jan DVOŘÁK, Josef FIALA, Irena PELIKÁNOVÁ, Robert PELIKÁN a Alena BÁNYAIOVÁ. Občanský zákoník: komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. ISBN 978-80-7478-369-2.

Seznam příloh

Příloha A – Smlouva o obchodním zastoupení 46

Příloha B – Smlouva o obchodním zastoupení č. 1 49

Příloha A

SMLOUVA O OBCHODNÍM ZASTOUPENÍ

uzavřená dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění

Zastoupený:

Omega Pharma, a. s.
IČ: 25388827, DIČ: CZ25388827
se sídlem: Drážní 253/7, Brno 627 00
zastoupená PharmDr. Michalem Krejstanem, MBA, jednatelem

(dále jen „zastoupený“)

a

Obchodní zástupce:

Laura Morrone
(dále jen „obchodní zástupce“)

uzavírají v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“), tuto

Smlouvu o obchodním zastoupení:

I.

Obchodní zástupce se zavazuje, že bude pro zastoupeného jeho jménem na jeho účet vyvíjet činnost směřující k uzavírání kupních smluv na prodej zboží zastoupeného, získávat a předávat zastoupenému objednávky zboží od třetích osob - zákazníků.

II.

Tato smlouva se týká veškerých farmaceutických výrobků vyráběných zastoupeným.

III.

Zastoupený obchodního zástupce tímto k činnostem podle této smlouvy zmocňuje.

IV.

Obchodní zástupce se zavazuje nabízet zboží a přijímat pro zastoupeného objednávky zboží jen v rozsahu, skladbě a za podmínek (včetně cenových) stanovených zastoupeným, vždy podle jeho posledního pokynu, který byl obchodnímu zástupci sdělen či doručen.

Dále se obchodní zástupce zavazuje podle pokynů zastoupeného vyřizovat jeho jménem reklamace zákazníků, popřípadě se na jejich vyřizování podílet.

V.

Zastoupený se zavazuje dodávat obchodnímu zástupci zdarma vzorky nabízeného zboží a propagační materiály.

Obchodní zástupce se zavazuje dodané vzorky řádně opatrovat a vrátit je zastoupenému, jakmile je nebude potřebovat pro činnost podle této smlouvy, jakmile bude k vrácení zastoupeným vyzván nebo do 5 dnů od ukončení vztahu podle této smlouvy.

Obchodní zástupce se zavazuje vrátit vzorky zboží do sedmi dnů ode dne, kdy jej k tomu zastoupený vyzve, v sídle zastoupeného, a to ve stavu, v jakém je převzal s přihlédnutím k obvyklému opotřebení činností, k níž mu byly svěřeny, popřípadě zaplatit zastoupenému cenu vzorků.

VI.

Zastoupený se zavazuje platit obchodnímu zástupci za činnost podle této smlouvy provizi ve výši 5 % z ceny zboží, prodaného na základě objednávek získaných obchodním zástupcem, a to vždy do pěti dnů ode dne, kdy za uvedené zboží zaplatil zastoupenému zákazník. Zaplatí-li zákazník pouze část kupní ceny, bude provize vypočtena a zaplácena z této části.

Provize zahrnuje i úplnou náhradu všech nákladů vynaložených obchodním zástupcem na jeho činnost podle této smlouvy a odměnu za účast obchodního zástupce při vyřizování reklamací.

Obchodní zástupce má právo na zaplacení odměny splatné po uplynutí výpovědní doby i po zrušení této smlouvy, pokud se účastníci této smlouvy nedohodnou jinak.

VII.

Obchodní zástupce se zavazuje uskutečňovat činnost podle této smlouvy poctivě s vynaložením odborné péče v dobré víře, dbát zájmů zastoupeného a řídit se jeho rozumnými pokyny a sdělovat zastoupením nutné informace, které má k dispozici.

Nemůže-li obchodní zástupce vykonávat svou činnost pro zastoupeného, musí mu o tom neprodleně podat zprávu.

Obchodní zástupce nesmí sdělit údaje získané od zastoupeného při své činnosti bez souhlasu zastoupeného jiným osobám, nebo je využít pro sebe, nebo jiné osoby. Tato povinnost trvá i po ukončení platnosti této smlouvy po dobu 3 let. Pro nesplnění této povinnosti se sjednává smluvní pokuta 25.000,-Kč splatná na požádání.

VIII.

Tato smlouva se uzavírá s účinností od 2. července 2012 na dobu neurčitou.

Každá ze smluvních stran může smlouvu písemně vypovědět bez uvedení důvodu. Výpovědní doba činí jeden měsíc pro první rok, dva měsíce pro druhý rok, tři měsíce pro třetí rok a další roky trvání smluvního závazku a začíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi.

V Brně dne 29. června 2012

PharmDr. Michalem Krejstanem, MBA

Zastoupený

Laura Morrone

Obchodní zástupce

Příloha B

Smlouva o výhradním obchodním zastoupení č. 1

dále jen „Smlouva“

uzavřena v souladu s ustanovením § 2 483 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Zastoupený:

CosmeticsX, spol. s r. o.

Pražská 87/5, 102 00 Praha 102

IČO: 00357951 DIC: CZ 00357951

zastoupená Miroslavem Kratochvílem, jednatelem

společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C vložka 563651

(dále pro účely této smlouvy jen „zastoupený“) na straně jedné

zplnomocňuje ode dne podpisu této smlouvy

Bohuslava Drahokoupila

IČO: 8705113369

místem podnikání Vokovická 362/9, 160 00 Praha 6

(dále pro účely této smlouvy jen „obchodní zástupce“) na straně druhé

(Zastoupený a obchodní zástupce dále také jako „smluvní strany“, samostatně dále také jako „smluvní strana)

k zastupování

v činnostech, které vedou k uzavírání zprostředkovatelských smluv pro zastoupeného se stanovenými podmínkami v následujících částech této smlouvy. Vzájemná práva, povinnosti i další právní vztahy jsou upraveny podle ustanovení § 2 483 nového občanského zákoníku.

Smlouva se týká veškerých kosmetických produktů vyráběných a nabízených zastoupeným.

I. Předmět smlouvy

Obchodní zástupce se touto smlouvou jako nezávislý podnikatel zavazuje vykonávat pro zastoupeného činnost, která spočívá v získávání a předávání objednávek zastoupenému a v obstarávání příležitostí, které následně směřují k uzavírání smluv jménem zastoupeného na jeho účet, za což se zastoupený zavazuje obchodnímu zástupci platit níže sjednanou provizi.

Tyto činnosti jsou obchodním zástupcem prováděny v níže uvedeném rozsahu a za podmínek rovněž níže uvedených.

II. Provize

1. Zastoupený je povinen platit obchodnímu zástupci provizi za činnost, kterou obchodní zástupce vykonává. Obchodní zástupce má právo na plnou provizi z veškerých obchodů ve smluvní oblasti, které byly uzavřeny mezi zastoupeným a zákazníky, a to v případě, že tyto obchody obchodní zástupce zprostředkoval.
2. Výše provize obchodního zástupce bude vypočtena zastoupeným vždy za uplynulý kalendářní měsíc. Obchodní zástupce obdrží od zastoupeného písemný výpočet, který zastoupený provedl na základě podkladů o provizních obchodech.

3. Obchodní zástupce má nárok na provizi až po prokazatelném a úplném uhrazení obchodů zákazníky. Má-li zastoupený možnost s těmito financemi volně disponovat a nezbyvá-li uhradit žádnou část platby, je platba považována za plně uhrazenou.
4. Výše provize obchodního zastoupení činí 10 % z celkové provize, jež získal zastoupený díky obchodnímu zástupci od zákazníků. Není-li platba od zákazníka plně uhrazena, obchodnímu zástupci je pak provize vypočtena a vyplacena pouze z uhrazené části.
5. Obchodnímu zástupci dále nevzniká nárok na úhradu nákladů, které jsou spojené s činností obchodního zástupce. Veškeré tyto náklady jsou již zahrnuty ve sjednané provizi.
6. Platba sjednané provize je obchodnímu zástupci vyplácena na jeho bankovní účet.
7. Lhůta, po kterou může obchodní zástupce předložit námitky k vyúčtování výše jeho provize je 5 kalendářních dnů od jeho obdržení.

III. Povinnosti obchodního zástupce

Obchodní zástupce je povinen:

1. vyvíjet činnost, která je předmětem tohoto závazku, v souladu se smlouvou a s využitím profesionálních schopností a znalostí, a neprodleně informovat zastoupeného, pokud ji z jakéhokoliv důvodu vyvíjet nemůže,
2. vykonávat tuto činnost poctivě, v dobré víře a s odbornou péčí v zájmu zastoupeného,
3. upozorňovat k možnému riziku při uzavření obchodu s osobami, u kterých podle jeho názoru existuje pochybnost řádně a včas plnit své povinnosti,
4. nezneužívat informací nabytých v rámci vykonávání činnosti od zastoupeného, a to jak ve svůj, tak v cizí prospěch,
5. dodržovat poctivý obchodní styk a plnit povinnosti vůči třetí osobě,
6. informovat zastoupeného o vývoji trhu, o veškerých okolnostech, které jsou nezbytné pro zájmy zastoupeného související s uzavíráním obchodů, o obchodním partnerech, konkurenci, vývoji poptávky, cen, nových trendů,

7. uchovat doklady získané ve spojení s vykonávanou činností po dobu nezbytnou pro ochranu zájmů zastoupeného,
8. vrátit veškeré podklady a pomůcky, které byly obchodním zástupcem poskytnuty pro jeho potřebu spojenou s vykonáváním činnosti a které využíval, a nesdělovat údaje získané od zastoupeného či získané v rámci plnění své činnosti jiným osobám či je zneužít pro svoji nebo cizí potřebu, došlo-li by tak k rozporu se zájmy zastoupeného, pokud mu k tomu zastoupený neudělí souhlas, a to i po zániku tohoto obchodního zastoupení.

Obchodnímu zástupci nevzniká nárok k inkasování provize či jiných finančních pohledávek jménem zastoupeného.

Každá smlouva, kterou obchodní zástupce se zákazníkem uzavře, musí mít písemnou podobu a obchodní zástupce je povinen předložit zastoupenému jednu kopii této smlouvy.

IV. Povinnosti zastoupeného

Zastoupený je povinen:

1. obstarat a sdělit obchodnímu zástupci veškeré údaje, které jsou nezbytné pro plnění jeho povinností,
2. vyškolit obchodního zástupce před samotným zahájením činnosti obchodního zástupce,
3. hradit finanční nároky obchodního zástupce, zejména pak provizi podle pravidel uvedených v článku II. této smlouvy, jejíž součástí jsou i náklady spojené s jeho činností, a zvláštní odměnu,
4. jednat s obchodním zástupcem poctivě a v dobré víře,
5. poskytovat obchodnímu zástupci dokumentace nezbytné pro vykonávání jeho činnosti, která se vztahuje k předmětu případných obchodů, informace a ostatní podklady a pomůcky rovněž potřebné k výkonu jeho činnosti, přičemž podklady a pomůcky zůstávají nadále ve vlastnictví zastoupeného a to až do doby ukončení obchodního zastoupení, kdy je obchodní zástupce povinen, pokud nejsou spotřebovány při výkonu jeho činnosti, tyto podklady a pomůcky vrátit,

6. informovat obchodního zástupce o tom, jaký obchod byl či nebyl navázán a jaký byl splněn z jeho strany, o veškerých jednáních a ujednáních se zákazníkem a seznámit obchodního zástupce se změním zprostředkovatelské smlouvy, jež byla zákazníkem uzavřena,
7. bez důvodného odkladu informovat obchodního zástupce o změnách platebních podmínek, cen a o důvodech pro odstoupení od smlouvy zájemce či neuzavření obchodní smlouvy, která byla zprostředkována obchodním zástupcem,
8. dodržovat slib mlčenlivosti o obchodních tajemstvích, jež se týkají jak obchodního zástupce, tak i zákazníků vůči třetím osobám, což platí i nadále po skončení tohoto smluvního vztahu.

V. Rozhodné území

Rozhodné území pro výkon činnosti, kterou bude obchodní zástupce vykonávat, dále specifikované v této smlouvě je území České republiky, kde je obchodní zástupce povinen tuto činnost vykonávat.

VI. Výhradní obchodní zastoupení

Zastoupený není oprávněn na rozhodném území stanoveném dle této smlouvy využívat jiného obchodního zástupce. Obchodní zástupce není oprávněn vykonávat obchodní zastoupení pro jiné osoby, ani uzavírat obchody na účet vlastní či na účet jiné osoby a to ve stejném rozsahu dle této smlouvy. Zastoupený může uzavírat jen takové obchody, na které se vztahuje toto výhradní obchodní zastoupení. Tyto obchody je oprávněn uzavírat i bez součinnosti obchodního zástupce, pak je ovšem povinen vyplatit obchodnímu zástupci provizi stejně, jako by ji vyplatil v případě, kdy by tyto obchody byly uzavřeny se součinností obchodního zástupce.

VII. Konkurenční doložka

Smluvní strany sjednávají konkurenční doložku ve smyslu ustanovení § 2 518 NOZ, na základě které není obchodní zástupce oprávněn po zániku obchodního zastoupení vykonávat na vlastní nebo na cizí účet činnost, která by mohla nabýt soutěžní povahy ve vztahu k podnikání zastoupeného, v první řadě tu činnost, kterou obchodní zástupce vykonával pro zastoupeného, a to na rozhodném území, tedy na území České republiky.

Konkurenční doložka je sjednaná na dobu jednoho roku ode dne zániku obchodního zastoupení. V případě, že dojde k jejímu porušení, je obchodní zástupce povinen zaplatit zastoupenému smluvní pokutu, která je stanovena ve výši 50 000,- a nahradit veškerou újmu, která vznikla tímto porušením.

VIII. Trvání smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Tuto smlouvu je možné ukončit výpovědí, odstoupením od smlouvy nebo dohodou.
3. Výpovědí lze ukončit smlouvu jakoukoliv smluvní stranou. Délka výpovědní lhůty je stanovena na jeden měsíc pro první rok, dva měsíce pro druhý rok a tři měsíce pro třetí a další roky trvání tohoto smluvního závazku. Musí mít písemnou podobu a počíná běžet následujícím dnem od obdržení písemné výpovědi druhé smluvní straně. Výpovědní lhůta končí posledním dnem příslušného kalendářního měsíce podle délky výpovědní doby.
4. Odstoupit od smlouvy je oprávněna jedna smluvní strana, jestliže druhá smluvní strana závažným způsobem porušila povinnosti, které vyplývají z této smlouvy, byla na toto porušení písemně upozorněna a toto porušení dále opakuje.
5. Dohoda o ukončení smlouvy mezi smluvními stranami končí k dohodnutému datu, musí mít v každém případě písemnou podobu.
6. Vykonává-li obchodní zástupce totožnou činnost, kterou je zavázán touto smlouvou vykonávat pro zastoupeného či využívá-li zastoupený jiného obchodního zástupce, může dotčená smluvní strana vypovědět obchodní zastoupení bez výpovědní doby.

IX. Závěrečná ustanovení

1. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu.
2. Tato smlouva se řídí českým právním řádem, především NOZ.
3. Tato smlouva je vyhotovena a sepsána ve dvou stejnopisech, přičemž každá ze smluvních stran má právo na originál a obdrží po jednom z nich.
4. Změny a doplňky této smlouvy je možné provést pouze písemnou dohodou obou smluvních stran.

5. Práva a povinnosti, která touto smlouvou nejsou výslovně upraveny, se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku.
6. Další otázky obchodního zastoupení včetně otázek, které v této smlouvě nejsou upraveny a které se týkají výkladu této smlouvy, se řídí především občanským zákoníkem a předpisy s ním souvisejícími.
7. Smluvní strany se zavazují řešit případné právní spory, které mohou vzniknout z provádění výkladu této smlouvy, ve vzájemném porozumění, v dobré vůli v obchodních zvyklostech a v rámci poctivého obchodního styku.
8. Všechna předchozí ujednání smluvních stran, která nejsou v souladu s touto smlouvou, ztrácí uzavřením této smlouvy platnost.
9. Obě smluvní strany shodně prohlašují, že si celé znění této smlouvy před vlastnoručním podpisem důkladně a samostatně přečetly, že je projevem jejich samostatné a svobodné vůle, že byla uzavřena po vzájemném projednání určitě, srozumitelně a vážně, nikoliv v časové i jiné tísní či lehkomyšlnosti a rozumové slabosti.
10. Zastoupený ani obchodní zástupce nejsou oprávněni postoupit nebo přenést nároky ze smluvních vztahů na třetí osoby a to jak právnické, tak fyzické.
11. Přejedání nároků a práv z této smlouvy se výslovně sjednává na případné právní nástupce smluvních stran.

V Praze dne 10. 4. 2017

Miroslav Kratochvíl

Zastoupený

V Praze dne 10. 4. 2017

Bohuslav Drahokoupil

Obchodní zástupce